■ روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران ■ مدیر مسؤول: مهدی عرفاتی ■ نخستین موسسه فرهنگی مطبوعاتی کشور دارای گواهینامه بین‌المللی ISO9001:2008

جام جم

■ شاپا: ISSN۱۷۳۵-۳۶۳۷
■ پایگاه اطلاع‌رسانی: www.jamejamdaily.ir
■ پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹
■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰ - ۰۲۱ ■ دورنگار تحریریه: ۲۲۲۲۶۲۵۲
■ سازمان شهرستان‌ها: ۴۵۸۹۷ ■ کد پستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۴۴۲۰۲۹۳۰ ■ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰
■ پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰ ■ روابط عمومی: ۲۲۲۶۲۱۴۲
■ چاپ: به صورت همزمان در تهران و شهرستان‌ها (چاپخانه‌های روزنامه جام جم)

پنجشنبه ۱۲ دی ۱۳۹۸ | ۶ جمادی‌الاولی ۱۴۴۱ | ۲۰ صفحه | سال بیستم - شماره ۵۵۶۶ | استان تهران و البرز ۲۰۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۱۰۰۰ تومان | Thursday - 2020 January 2

حدیث روز: تحف‌العقول

از امام حسن(ع) سؤال شد: محرومیت چیست؟ فرمود: از دست دادن بهره‌ای که به تو عرضه شده بود.

پلک احساس: شهریار

ما گذشتیم و گذشت آنچه تو با ما کردی
تو بمان و دگران وای به حال دگران

امروز در تاریخ:

- درگذشت آیت‌ا... مجتبی تهرانی از مراجع عظام تقلید (۱۳۹۱ش)
- درگذشت محمدعلی اینانلو، مجری تلویزیون و فعال محیط‌زیست (۱۳۹۴ ش)
- تهیه نخستین عکس از کره ماه (۱۸۳۹م)
- درگذشت ارنست همینگوی، روزنامه‌نگار و نویسنده (۱۹۶۱ م)

اوقات شرعی:

اذان ظهر: ۱۲/۰۸ — غروب آفتاب: ۱۷/۰۲
اذان مغرب: ۱۷/۲۲ — نیمه‌شب شرعی: ۲۳/۲۳
اذان صبح (فردا): ۵/۴۵ — طلوع خورشید (فردا): ۷/۱۴

پیش‌بینی آب و هوا جمعه

تهران	ایلام	ارومیه	بندرعباس	خرم‌آباد	ساری	سمنان	یاسوج
۱۰ / ۲	۱۱ / ۱	۵ / ۲-	۲۶ / ۱۳	۱۳ / ۱	۱۵ / ۴	۱۱ / ۲	۱۳ / ۲

حکمت ۳۶۲: نهج‌البلاغه

هر کس که از آبروی خود بیمناک است از جدال بپرهیزد.

جشن تولد ۵۶ سالگی مهران رجبی در جام جم (۱۳۹۶) / عکس: مجید آزاد

بوق اشغال

گفت‌وگوی جام جم با مهران رجبی، بازیگر سینما و تلویزیون

خدا کند شرمنده پیامبر نشویم

علی مظاهری
روزنامه‌نگار

یک روز پیش از تولدش (یعنی دیروز چون مهران رجبی امروز به دنیا اومد) بهش زنگیدم پاقدمش رو شادباش گفتم و گفتم برای آغاز گفت‌وگو چیزی بگو: «چیزی به ذهنم نمی‌رسه.»

سال‌ها پیش از من به وقتِ نوروز، علی رستگار دوست ماندگار و همسایه بغلی‌ام توی تحریریه از مهران رجبی درباره شیوه بازیگری رئالش راحت بودنش پرسیده که: از کجا می‌آد؟ «همین جوری! از جای خاصی نمی‌آد. این مساله برمی‌گرده به ۲۰ سال قبل از تولدم!»

و همین شیوه دلنشانِ کنش و منش رجبی جلوی دوربین و مردم داریش پشت دوربین آمار نقش‌ها و فیلم‌هایش را حسابی بالا بُرده تا جایی که خودش هم... «قطعا آماری ندارم چون خیلی زیاد است».

با گل سرخ آهسته چه جوری صحبت می‌کنین؟
گل سرخ رو بیشتر نگاه می‌کنم یعنی از گل سرخ یه اتفاقات دیگه‌ای در ذهن آدم شکل می‌گیره.

غوغایی که در گل سرخ هست؟
گل‌های سرخ و زرد بین / غوغای وَرداوَرد بین! ورداورد به معنای باغ گل سرخه.

شباهت این گل سرخ با گلسرخ شازده کوچولو؟
زیاد شازده کوچولو خوان نبودم یعنی یه بار خوندم خوشم نیومد.

پرسش‌تون از شازده کوچولو؟
دوبار خوندمش و گفتم برای چی یه بار دیگه خوندمش.

معنای طنین خنده‌هاتون؟
افتضاحه طنین خنده‌هام. بعضی وقتا میگن مث آدم بخند بس که صدات بلنده.

نخند مسواک گرون میشه؟
جمله قشنگی بود توی جبهه می‌گفتیم. جهنم که گرون میشه. حالا که گرون میشه بذار بخندیم.

کسی که حال‌تون رو بگیره و موکت کنه؟
دمش گرم.

کی باتری‌تون ضعیف میشه؟
وقتی عملیات کنسل میشه.

با تخته‌سیاه هم میشه روی کسی رو سیاه کرد؟
بستگی به طرف مقابل داره.

شده تخریب چی از ترقه بترسه؟
بله دیگه. مارگزیده از ریسمون سیاسفید می‌ترسه.

التماس دعا به شرط چاقو یا خمپاره؟
خمپاره که کار رو یکسره می‌کنه.

برو وضو بگیر بیا منم بخور؟
احتمالا میریم می‌خوریم.

حالا به زبون خوش گفتم دفعه بعد مجبورم خواهش کنم.
خودت رو اذیت نکن همون زبون خوش کافیه.

از خدمات پشت جبهه‌تون به جز بافتنی و پختن مربا؟
عسل. زنبور عسل.

گذران روزهاتون رو براتون قابل تحمل می‌کنه؟
اصولا آدم امیدواری هستم هیچ وقت در طول عمرم احساس ناامیدی نداشتم

چه جوری خوش می‌گذرونین؟
همش تصور می‌کنم روزهای خوبی در پیش رو دارم این شکلی هست که بهم خوش می‌گذره.

از الفبای عشق بگین؟
عشق از اول سرکش و خونی بوَد / تا گریزد آن که بیرونی بوَد، کلا عشق‌ها چه عشقِ وطن، پدرمادر، روستا، زندگی، اینها برای آدم زحمت‌زا هستش.

یعنی؟
نمی‌تونی وطنت رو دوست داشته باشی و براش جانبازی نکنی.

این که: عشق از اول سرکش است و خونی؟
یعنی واردش که می‌شی توأم با زحمته تا انتها.

چه جوری باید این عشق رو تقویت کرد و شکوفا؟
بستگی به توان افراد داره که چقدر با این عشق لذت ببرن چقدر کیف کنن چقدر از این بلا و رنج شکوفا و بیشتر بشن؛ این به جهان بینی و جوهر و جَنَم افراد متصله.

درباره این شعر: دوستت دارم برایت می‌خرم؟
بستگی داره به حساب بانکیت که چقدر باشه.

وقتی خیلی دوستش دارین و دلتون نمیاد خداحافظی کنین؟
بغض می‌کنم همیشه بدم اومده از خداحافظی.

خاطره وداع؟
می خواستیم بریم جبهه دلمون برای وطن مون می‌سوخت هیچ وقت با پدرم خداحافظی نکردم همیشه کاری می‌کردم نبینمش چون اونم اخلاقش مث من بود من رو می‌بوسید (خودم الان پدرم می‌دونم) یه بغضی توی گلوش بود نمی‌تونست هیچی بگه و دور می‌شد.

خاطره جبهه؟
فراوون!

می‌گن بدترین عقوبت فراموش کردن خاطرات خوبه؟
بله بله.

بهترین سعادت؟
تکرار خاطرات خوب و لذت بردن و رفیق شدن با شرایطی که انسان‌ها دارن.

چطوری با خانم‌تون آشنا شدین؟
ایشون کارمند آموزش و پرورش بود من هم توی همون اداره... آشنا شدیم گفتن این دختر خوبیه می‌خوای زن بگیری این هم زن خوب و...

خوشبختی به چیه؟
به دل پاك و لقمه حلال.

رازآلودین یا شفاف؟
صراحت و شفافیت و رُك بودن ویژگی خودمه.

اهل تعارف؟
از تعارف همیشه حالم به هم خورده.

اون چیزی که همیشه دوست داشتین و دارین که بخونین؟
اشعار ادبیات ایران.

این افق از چشم شما؟
واقعا فکر می‌کنم اشعار ایرانی. اینارو کافی می‌دونم. بسیاریش معنای حُکم داره یعنی مَرجَعه مثلا برای اثبات یه قضیه‌ای از اشعار مولوی استفاده می‌کنیم به این میگیم مرجع.

کی خوش به حال‌تون میشه؟
یه روز بعدازظهر.

از نتوانستن‌های شما؟
هیچ‌وقت در عمرم یه رُمان هم نتونستم بخونم.

رمانی که فیلم میشه چطور؟
اون رو بهتر نگاه می‌کنم.

درباره «دوستت دارم‌ها»؟
می‌گم بچه‌ها برسونین.

بخشی از واقعیت‌های زندگی شما؟
نگاه کردن به صورت فرزندانم هستش و از این همه زیبایی لذت می‌برم.

از جنگ اعصاب بگین؟
باید کمتر واردش شد.

وقتی ناگزیر باشه چی؟
آخه میگن عصبانیت تنبیه خود است به خاطر خطای دیگران.

ولی به هرحال شما هم از جنگ اعصاب دور نیستین؟
یه موقع در شبکه‌های اجتماعی چیزی علیه خودمون می‌خونیم... به‌هرحال انسان بازتاب‌پذیره و کمی ممکنه ناراحت بشه.

اگه تعریفای زیاد باشه؟
اصولا تعریف حتی زیادش به چشم نمیاد.

ولی توهین؟
حتی یه دونه باشه به چشم میاد.

چه جوری به اهل بیت‌تون ابراز عشق می‌کنین؟
من تا حالا در عمرم دوستت دارم نگفتم برای این که دوستت دارم رو لقلقه دهن می‌دونم آدم باید عشق بورزه.

هدیه‌ای که می‌خرین؟
واقعا هیچ‌وقت هدیه نخریدم بچه‌هام می‌دونن، ولی هدیه‌های کلی میدم.

کلی مثلا؟
برای همسرم هم هدیه نخریدم ولی یهویی یه خونه ۱۶۰متری به اسمش کردم گفتم این هدیه من به تو! دقت می‌کنین!

از روزهای طلایی زندگی‌تون؟
دوتا دختر خوب داشتم و خیلی حال می‌کردم با این دوتا دخترم و یه دفعه توی این هیری ویری یه پسر گُل پیدا شد که اسمش رو گذاشتن علی رضا و نگاه می‌کنی بهش کیف می‌کنی هم مث پسرمه هم نوه‌ام چون ۴۲ سال اختلاف سنی داریم.

آیا آدمی رنج است و زیستن رنج؟
آدمی در رنج آفریده شده، یعنی من مهران رجبی که ۴ تا خونه دارم در رنجم این آقای ترامپ که از خواب پاشده و خوابای بد دیده، ولی ۱۶میلیارد توی حسابش داره در رنجه همه در رنجن.

اما مهم اینه که؟
مولوی میگه: با زَر غم و بی‌زَر غم، اما غمِ با زر بِه!

چجوری خودتون رو کشف کردین؟
من کشف نکردم، پَرِ کاهم در مصاف تندباد / خود ندانم در کجا خواهم فتاد.

پس کسی نمی‌تونه خودش رو کشف کنه؟
اونقدر ما پیچیده‌ایم اینقدر قصه داریم اونقدر کوچیکیم در عالم خلقت. کافیه دور شی از زمین و کهکشان و می‌بینی چقدر ریزیم!

لحظه‌ای که صدسال گذشت؟
لحظه‌ای که پدرم از درخت پرت شد پایین و از دنیا رفت.

شده برای حل مشکل خونوادگی نقش بازی کنین؟
بله همیشه. چه ما چه غیرِ ما همش نقش بازی‌کردنه منتها یه وقتایی نقش خودمونه صراحت داریم بی‌غل و غشه یه وقتایی اهل غَلّ و غشیم.

هنوز همسرتون حساسه با خانمای جوون زیبا همبازی نشین؟
همه خانما حساسن میگن نقش شوهر بهت نمیاد.

اوقات بی‌حوصلگی؟
خیلی دوست دارم بخوابم احساس می‌کنم کسر خواب زیاد دارم توی گوشیم بازی ریختم و و این وقتا بازی می‌کنم و دوست دارم نتیجه مطلوب بگیرم از بازی.

نقشی که هنوز بازی نکردین؟
نقش دیوونه رو هنوز بازی نکردم و شاید اگه پیشنهاد کنن برَم.

دیوونه عشق یا؟
دیوونه معقول! تعریف شده در جامعه.

نشانه تماشاگر دقیق؟
اگر سواد تصویری داشته باشه با تعمق نگاه کنه به جزئیات دقت کنه.

در نگاه به طبیعت؟
باید به وجد بیاد بوعلی سینا میگه اگر کسی از منظر و صدا و روی زیبا به وجد نیاد فَهُوَ مریض یحتاج الی العلاج.

شده با تماشای فیلم‌تون چیز تازه‌ای درباره خودتون کشف کنین؟
زیاد زیاد بله خیلی خودم رو نقد می‌کنم. که کاش این جوری انجام می‌شد و...

اگه این جوری نباشه؟
خیلی بده. مگه آخرین کارمون باشه که هرکی هرچی گفت بگیم ولش کن. انتقاد به نفع خودمون تموم میشه.

بزنیم به تاریخ، همزادتون بینِ بزرگانِ گذشته؟
سردار اسعد بختیاری. فکر کنم شبیه ایشون باشم.

از چه جهت؟
آدم ایران‌دوست و مستقیمی بود زیر بار حرف زور نمی‌رفت به کمك آزادی‌خواهان اومد...

آخرین کلنجار ذهنی؟
الان! که برم دندونم رو درست کنم ترجیح میدم قلبم رو عمل کنم، اما نرم دندون پزشکی.

با عمل قلب‌تون بیشتر توش عشق بریزین؟
اگر عمل قلب کنم می‌خوام ناپاکیا رو ازش دور کنم.

چه کسی رو تحسین می‌کنین؟
شما رو که این قدر سؤالای این جوری می‌پرسین.

مخلصیم!
اسم خاصی داره این شیوه؟ اسمش رو بذاریم سؤالای کوتاه جوابای کوتاه.

از کیا حرف‌شنوی دارین؟
از بچه هام، کارگردان و خانمم و هرکی فکر کنم حرفش منطقیه.

زمان که متوقف بشه؟
من یکی خستگی در می‌کنم.

ساعت روح شما با چه زمانی کوکه؟
بیشتر به وقت عشق کوکه.

وقتی لبخند کسی رو که دوست دارین می‌بینین؟
همین الان علیرضا و ایلیا (با هم دوستن. ایلیا چندساله عزیزم؟ ۱۶ سالشه) دارن لبخند می‌زنن هم به پاسخا دقت دارن هم به سؤالای شما و من لذت می‌برم باهم اومدیم سر صحنه.

وصف اون لوکیشن؟
سکانس ۱۴۲و۳ من و خانم گلچین قراره بازی کنیم برای رسانه خونگیه موچین سریال طنزه آقای حسین تبریزی هم کارگردانشه.

احساسات شما چه وقت گل می‌کنه؟
وقتی گل می‌کشیم گل می‌کنه! (می‌خندد) نمی‌دونم این سؤال جوریه که پاسخش معلوم نیست چیه. این از نوع سؤالای بذری بود انگار!

چه موقع نمیشه از شما سؤال پرسید؟
وقتی خسته هستم و از سر کار اومدم و لازمه استراحت... دوستان زنگ بزنن جواب نمی‌دم باید صحبت زیادکنیم و صحبت هم باید به یه وقار و اندیشه‌ای وصل باشه.

تلفن حیاتی می‌خواین بزنین، چی میگین؟
خودم رو معرفی می‌کنم اگه طرف منو نشناسه ازش خواهش می‌کنم سریع برم اصل مطلب رو بگم به احوالپرسی نپردازیم اینطوری شروع می‌کنم.

حس بلاتکلیفی؟
گاهی بله.

بودن یا نبودن؟
بودن.

این بودن رو چی معنادار می‌کنه و زیبا؟
امید زیباترش می‌کنه و نگرش به آینده، البته جهان بینی هم موثره.

و این بودن رو چی پژمرده و بی‌ریخت می‌کنه؟
ناامیدی و وادادن.

فکر می‌کنین خدا چقدر شما رو دوست داشته و داره؟
خدا فکر کنم بی‌نهایت من رو دوست‌ام داشته که با همه مردم ایران رفیقم کرده.

این که میگن خیلی مهربونین؟
سوءاستفاده زیاد میشه از این جمله. بعد از این که تلفن قطع میشه میگن آقای مهربونی دو میلیون داری قرض بدی!

پس میشه گاهی تیغ‌تون زد؟
بله دیگه...

عمق وجودتون رو چی پُر کرده؟
مسوولیت‌پذیری اجتماعی.

سرمایه شخصی؟
تفکر و جهان‌بینی‌ام.

اخلاق‌تون کی از همیشه بهتره؟
وقتی تهیه‌کننده پیامك می‌زنه لطفا شماره کارت بانکی. از خود پیامك واریزشدِ بانك بهتره.

نسبتِ شاعرانه‌ها و شما؟
شاعرانه فکر می‌کنم.

سعی می‌کنین چیا خاطرتون باشه همیشه؟
(سخت شد) این که به دیگران احترام بذارم کسی از من نرنجه.

این جا اونجا که ملت دوره‌تون می‌کنن؟
بله فیلم و عکس و همه چی. ما هم اونقدر صبور و این جوری هستیم که سعی می‌کنیم (خودم رو عرض می‌کنم) خاطره بد توی ذهن کسی نباشه گرچه قطعا توی ذهن‌شون خاطره بد ایجاد کردم.

یه پیام به دوستدارانِ رنجیده‌خاطر؟
از همه‌شون معذرت می‌خوام ما رو حلال کنن.

پیام به اونایی که دوستدارشونین؟
می‌گم قربون شکل ماه‌تون بیشتر از این که ما رو دوست داشته باشین زندگی، پدرمادر، بچه‌ها رو دوست داشته باشین اونا به دردشون می‌خوره.

تصورتون از این جمله که بگن مث من هستین؟
لذت می‌برم احساس می‌کنم که همه چی‌مون هماهنگه.

جایی که جایگاه و پایگاه و نام و... کنار میره خودتونین و خودتون؟
اون لحظه‌ها خیلی لذتبخشه من در خارج تجربه کردم توی برلین راه می‌رفتم هیشکی من رو نمی‌شناخت خیلی حال کردم عالی بود.

پاسخ‌تون به نکیر و منکر؟
می‌گیم بابا حواس‌تون به ما باشه آدمیم هم فرشته‌خو هم دیوصفت. هوای ما رو داشته باش خیال کن خواهر و مادرت رو محاکمه می‌کنی.

دفاعیه‌تون پیش خدا در رستاخیز؟
خدایا! قطره‌ای دانش که بخشیدی ز پیش / متصل گردان به دریاهای خویش

می‌تونین خودتون رو از نوبسازین؟ با چی؟
خودم رو از نو بسازم! با شعر مولوی.

هوای تازه

شما رو میشه به چی تشبیه کرد؟
ریحان! خیلی لطیفم به لحاظ روحی و دوست دارم بوی خوشی در ذهن مردم بپراکنم.

می‌دونستین پیغمبر گفتن حسن و حسین دو ریحان منن؟
نمی‌دونستم، واقعا ولی چقدر من و پیغمبر باحالیم.

که البته مفخر رحمته تتمه دور زمان به قول شهریار عقل کل. یك نعمتی که خدا به جهانیان داده و ما رو در مدرسه غیرانتفاعی فرمایشاتش مهمان کرده (برای اون هیچ نفعی نداره نفعش برای ما ست) ایشون ما رو داخل مدرسه‌ای کرده که پول نمی‌خواد و تاکیدکرده می‌خوام بگیرم اما نمی‌گیرم إلّا مَوَدّه ذی القُربا. شما به ذی القربا مودت داشته باشین! این جوری بُروزش میدیم که محرم میریم هیأت و سینه‌زنی (شما می‌گی به دوستت چرا نیومدی سرِ قرار؟ میگه ختمِ بابای دوستم بودم خب قانع میشی احترام گذاشته به ذی القربای دوستش.) آیا یاد شهدای کربلا و امام حسین و ائمه احترام به ذی القربا نیست؟ اگر این کار را نکنیم واقعا بدهکار و مدیون نیستیم؟ حتما هستیم! پس ما مدیون پیغمبر میشیم اگه در حق اهل بیت احترام نکنیم.

جمعه و انتظار؟
گفت: تازه این اول راه است حکایت باقی ست / ماهمه زنده به آنیم که رجعت باقی ست / رفته ساقی که قدح پر کند و برگردد / عرش را غرق تحیر کند و برگرد / دیر یا زود ولی می‌رسد از راه آخر / یك نفر عین علی می‌رسد از راه آخر / می‌نویسم که شب تار سحر می‌گردد / یك نفر مانده از این قوم که برمی‌گردد

این سروده حمیدرضا برقعیه برگرفته از یه جهان بینیه یك اعتقاد بزرگ که: به صبر کوش تو ای دل که حق رها نکند / چنین عزیزنگینی به دست اهرمنی (حافظ) خدا این عزیزنگین‌های زمین رو به دست اهرمن رها نمی‌کنه منتها باید صبور باشیم باید انجام تکلیف کنیم باید عشق کنیم در این عشق مستغرق شیم واقعا هم امیدواریم به این که بپیوندیم به این حرکت بزرگ. و اگر نشد، در انتظار تو چشمم سفید گشت غمی نیست / اگر قبول نیفتد فدای چشم سیاهت.

۱۰ سوال داغ

۰۱	۰۲	۰۳	۰۴	۰۵	۰۶	۰۷	۰۸	۰۹	۱۰
کسی که حال‌تون رو بگیره و موکت کنه؟	زمان که متوقف بشه؟	دوستت دارم برایت می‌خرم؟	چه کسی رو تحسین می‌کنین؟	خداکی خنده‌اش می‌گیره؟	نقشی که هنوز بازی نکردین؟	بهترین سعادت؟	می‌تونین خودتون رو از نوبسازین؟	نسبتِ شاعرانه‌ها و شما؟	سرمایه شخصی؟
دمش گرم	من یکی خستگی در می‌کنم	بستگی داره به حساب بانکیت	شما رو...	خدا موقعی که دلا رگرون میشه	نقش دیوونه	تکرار خاطرات خوب	با شعر مولوی	شاعرانه فکر می‌کنم	تفکر و جهان‌بینی‌ام